Resultaten workshop op 23 maart 2011 door de Rekenkamer Zandvoort voor de gemeenteraad, college en het MT.

Aanleiding: onderzoek naar de doorwerking van rekenkameronderzoek door Partners+Pröpper in opdracht van de Rekenkamer.
Doel van de workshop: aanreiken van bouwstenen voor een actieplan.

Groep 1: aanbeveling aan de raad uit het onderzoeksrapport

Vergroot de politieke sturing en controle op de uitvoering van de aanbevelingen uit rekenkameronderzoek. (Zie het onderzoeksrapport voor de volledige aanbeveling).

Groep 2: aanbeveling aan de raad uit het onderzoeksrapport

Nogal wat rekenkameronderzoeken bevelen aan om de kaderstellende rol van de raad te versterken. Uit het onderzoek naar de doorwerking van rekenkameronderzoek blijkt dat deze aanbevelingen echter nog niet goed van de grond komen. Daarom wordt de aanbeveling gedaan om nu écht werkt te maken van de kaderstellende rol van de raad. (Zie het onderzoeksrapport voor de volledige aanbeveling).

Resultaat uit groep 1 voor een actieplan:

1. Nu nemen alleen leden van de commissie P&C kennis van het onderzoek. Hiervoor zou een integrale commissie voor kunnen worden ingesteld.
2. De (integrale) commissie kan na bespreking van het onderzoeksrapport een voorstel voor behandeling in de raad voorbereiden:
   – de commissie kan toetsen op bruikbaarheid en wijze van uitvoering;
   – de commissie bereid het voorstel voor behandeling in de raad voor;
   – de commissie toetst ook of aanbevelingen voldoende smart zijn.
3. De besluitvorming over de aanbevelingen vindt uiteindelijk plaats in de raad.
4. Nu ontvangt het college het concepteindrapport voor een check op de feiten. De rekenkamer staat ten dienste van de raad, daarom voert eerst de raad een check op de feiten en daarna het college. (Zie in het onderste blok de 'nota bene' van Partners+Pröpper over dit punt).
5. De feitelijke uitvoering van aanbevelingen door het college wordt bewaakt via de reguliere planning en controlcyclus. De griffie houdt toezicht op de uitvoering van de aanbevelingen.

Resultaat uit groep 2 voor een actieplan:

1. Begin met een startnotitie vanuit het college.
2. Startnotitie met een vast format, in ieder geval een beschrijving van de (maatschappelijke) opgave/probleem, voorstel voor proces in de vorm van een stappenplan, belanghebbenden, een nulmeting/inventarisatie c.q. beschrijving huidige situatie.
3. De startnotitie is bedoeld voor goede beeldvorming. Hiervoor ruimte nemen of de vergaderstructuur aanpassen (is reeds in voorbereiding).
4. Kaderstelling kan langs veel perspectieven: financieel kader, tijdskader, proceskader, maatschappelijk effect kader.
5. De raad kan het college een verzoek doen om kaders te ontwikkelen. Het liefst met meerdere varianten waarbij politieke keuzes helder zijn.
6. Uiteindelijk stelt de raad de politieke kaders vast.
7. Het procesvoorstel bevat ook de momenten waarop de raad betrokken moet worden. Probeer ook de raad te betrekken in resultaten van inventarisaties of overleg met burgers/participatie.

Drie afsluitende tips van Partners+Pröpper aan de raad:

1 Behandeling van de onderzoeksrapporten kan eventueel ook in binnen de bestaande commissiestructuur opgepakt worden, dus zonder een nieuwe (integrale) commissie in te stellen. Al naar gelang het specifieke onderwerp kan een rapport de ene keer in de commissie P&C en de andere keer bijvoorbeeld in de Commissie Projecten en Thema's geagendeerd worden.

2 Blijf actief gebruik maken van de mogelijkheid om onderwerpen of thema's bij de Rekenkamer in te dienen. Maak daarmee de kennisbehoeften van de raad kenbaar.
   – Expliciteer onderwerpen die in de nabije toekomst spelen en waar het rekenkameronderzoek een bijdrage aan kan leveren.
   – Verbeter de aansluiting van rekenkameronderzoeken bij de politiek-bestuurlijke actualiteit door zo mogelijk aan te sluiten bij onderwerpen op de lange-termijnagenda van college en raad.

3 Ondersteun de finale besluitvorming door de raad en de voortgangsbewaking met een eenvoudig format:
   – Wie voert (precies) welke aanbevelingen uit (raad of college)?
   – Wat is de termijn voor invoering van de aanbeveling?
   – Wat is het beoogde resultaat: wat gaat na invoering van de aanbeveling beter dan nu?
   – Op welke wijze en wanneer wil de raad geïnformeerd worden over de uitvoering van de aanbevelingen die zijn gericht aan de raad en het college?

Nota bene: rond resultaat 4 over de check op de feiten stellen we vast dat het proces voor en doel van 'ambtelijke en bestuurlijke hoor- en wederhoor' nadere toelichting vraagt voor de raadsleden. Dit onderwerp is in de Verordening op de gemeentelijke rekenkamer Zandvoort geregeld (artikel 10).

Drie afsluitende tips van Partners+Pröpper aan de raad:

1 Organiseer een regelmatige reflectie op de wijze van taakuitvoering van de raad en de wisselwerking tussen raad en college.

2 Benut de termijnagenda als hulpmiddel bij de organisatie van het raadswerk. Bouw de termijnagenda uit naar een document waarin de raad aangeeft welke politiek relevante dossiers op welke momenten aan de orde komen in het raadsdomein.

3 Benut de vergaderingen nadrukkelijker om de rol- en taakafbakening te markeren en te bewaken. Juist dan komt het spel van opdracht nemen en opdracht geven tot ontwikkeling en wasdom.
   – Nodig als raadfractie of raadslid het college uit argumenten pro- en contra te geven bij de voorstellen die onder meer door het college worden gedaan.
   – Richt u vooral op de politieke keuzes, en probeer uitvoerende discussies te vermijden. Codificeer de politieke keuzevraagstukken. Wat is binnen een bepaald (maatschappelijk) vraagstuk of onderwerp een politiek keuzevraagstuk en wat niet?
   – Sta toe dat (raads)voorzitters hier raadsleden op aanspreken. Markeer als (commissie) voorzitter wat de aard van de bespreking is, en markeer vooral ook het (proces)resultaat van de vergaderingen, zodat alle geledingen weten hoe het met de behandeling van het dossier staat en wat de volgende stap dient te zijn in het proces.
   – Overweeg te investeren in een training voor de raad of commissievoorzitters die de raad helpt bij het organiseren van een goed proces voor het inventariseren van de politieke keuzevraagstukken en op basis daarvan stellen van politieke kaders.

(Zie ook ons boek: Igno Pröpper en Hans Kessens, *Tussen Pluche en publiek, lokale politiek in de praktijk*, Coutinho, 2005)

Rekenkamer Zandvoort

PARTNERS+PRÖPPER
DENKERS EN DOENERS VOOR DE PUBLIEKE ZAAK
MARKTVELD 26 . 5261 EB VUGHT
POSTBUS 115 . 5260 AC VUGHT
TELEFOON (073) 658 70 80
WWW.PARTNERSENPROPPER.NL
INFO@PARTNERSENPROPPER.NL
KVK 33300373